

Att spara blodprov för framtida utredning av ärftlig cancer

Cancer är oftast inte ärftligt

I de allra flesta fall är cancer inte en ärftlig sjukdom. Bara fem till tio procent av alla personer som får en cancerdiagnos har en medfödd genetisk förändring som kan vara en bidragande faktor till insjuknandet i cancer. Annat som bidrar till att öka risken för cancer är vissa levnadsvanor, där kanske rökning är den mest kända. Även alkohol, matvanor, mängden fysisk aktivitet och annat kan påverka en persons risk att insjukna i cancer. De allra flesta fall av cancer beror på slumpen.

Du kan spara blodprov för eventuell framtida utredning

Det är vanligt att den som fått cancer undrar – “Kan min cancer vara ärftlig?” Det kan också vara barn eller syskon till någon med cancer som undrar om de har en ökad risk att själv drabbas. För att svara på frågan om det rör sig om ärftlig cancer behövs ett blodprov från någon som haft cancer. Det är ett enkelt blodprov, som sedan sparas på klinisk genetik fram till dess familjen önskar och orkar med att göra en ärftlighetsutredning.

Att spara ett blodprov skapar alltså förutsättningar för att kunna göra en ärftlighetsutredning i framtiden, men är alltså inte detsamma som att man beslutat att göra en genetisk analys.

Syftet är att hitta personer med ökad risk att få cancer

När man är svårt sjuk kan det kännas jobbigt eller mindre viktigt att göra en ärftlighetsutredning. Att istället spara ett blodprov gör det möjligt att göra en utredning senare om familjen önskar det. Syftet med att utreda om cancer är ärftlig är att hitta de personer som har en medfödd ökad risk att få cancer för att kunna erbjuda dem riktade kontroller och åtgärder för att minska deras risk att insjukna i cancer, eller att hitta en eventuell cancer så tidigt som möjligt.

Gör så här om du vill spara ett blodprov

Vill du att ditt blodprov ska sparas kan du be din behandlande läkare eller din kontaktsköterska att skriva ut en remiss och ett informerat samtycke från RCC Norrs hemsida – se:

<https://cancercentrum.se/norr/vara-uppdrag/prevention-och-tidig-upptackt/cancerogenetisk-mottagning/spara-blodprov/>

Genom att skriva under samtycket tillåter du att blodprovet sparas för eventuell senare analys och att svaret används för utredning av ärftlig cancer för dina berörda släktingar.

Vad händer sedan?

Om du eller din familj senare önskar göra en ärftlighetsutredning skall ni kontakta Cancergenetisk mottagning. Du kan också be din läkare skriva en remiss för ärftlighetsutredning. Läs mer om hur ärftlighetsutredning går till på 1177.se/cancerogenetik.

Vid frågor, tveka inte att kontakta oss på Cancergenetiska mottagningen. Du når oss på telefonnummer 090-785 13 80.